

924 (107)

K34/82

5060

gwe. Betsi ba mohu e^{be} ba twana ka go thompha mmatswala wa bona. Mathobélé a be a no tsolêla mmatswala wa gwe le ge a peya tše gwe dipitšā.

10669 Letsatsi la thobošo. Ka lona letsatsi le la thobošo, bana ba mohu ka moka ba ilé ba ba gona gammōgō le batswadi ba mohu. Ba ba lelako la bogadi a re bolabole ke molaō wa gore ba be gona. Modirō wa thobošo ya mohu o ilé wa šumiwa ka mokhwa wa molaō. Bjale ba ilé mo ba tēna motshahung wa mohu, ba hwetsāna dipudi tše diphe-thago monwana ka o thii. Dipudi tše we o ilé a di rēha ka mabélé, ka baka la gore o be a ~~e~~ i ja mabélé a betsi. A mmatswala wa bona a be a duletšī le baka la tala. Bjale mo tala e the gāna, o wa rekisā. Ke mokhwa o we a ilego a hwetsāna dipudi tše we.

10670 Methahu ya dibjalo. Ka dithibeng ba ilé ba hwetsāna thešego tha lotsā the tha tētšē. Therapa tha merēpa the thešū tha epiwa. Dirototo tše tharo tša leroro. Thešuba tha ditoo. Bjale methahu ya mohu ka moka re e bone bjale e swanetšē go abaganya bana ba mohu. Mokolane o ilé a re, rena re magadi a rena. Ka baka le we, mmagorena o be a fepa ke betsi ba gwe. Ba be ba

924

K34/82

5061

ma twere ga boṭe. A-re nyake go fula t₁ouma ke bolelele. Methahu ya mohu ka moka ga yona e lebane betsi. Ke moka a fetsa go bolabola ga gwe. Nkekešane le yena o ile a e ma polabolong ya mogolo.

10671 Ba ile ba ba abagunya methahu ya mohu mme-go bona. Mapae o ile a fiwa dipudi tše nnè. Moratho a fiwa tše tšano. Mabêlê ba ile ba abêlu baredi ba mohu. Le yena mapae o ile a fiwa moabê wa mabêlê. Mašaledi ka moka le ditoo gammogô le merepa ba ile ba di fa lekhôthwane. Bagolo ka moka ga bona a ba na ba belaêla. Ke moka taba ya fêla e t₁at mo we. mafellô.

Therapania tša 7: Moja - lefa wa mosadi le

bana.

10672 Mmini-moekopedi: Lentšû le na le šupa bušuwana. Bušuwana a ba tšeye, ba tšega bothofole. Bušuwana bja mosadi bo bakiwa ke thari. Monna a ka tšeya mosadi. Bja le mosadi a ba le thari ya banyana. Ke gona bušuwana bo tšene ka gobane banyana ke bo merolo metswa ka difate. Bja le inago baredie, o e pitsa gore ke yena mmini-moekopedi. Le ge a hwilê o t₁at tšoka mmuluki ka goba

924

K34/82

5062

- ne motho o boloka ke bana ba gwe. Mosadi a ba-loke mohu. Ba khona fêla go nwa mae. Mae go bolwa-bolwa ka bana ba mafella-ntong ka gobane ke bona ba we ba bulukiwago ke bakhekolo. Le ga ba bulukiwa ke ba-khekolo empa mokhalabje goba ba ba bedi ba swanetše go ba gona. Ke bona ba we ba swanetšego go aga mote wa mafella-ntong.

10673 Mosadi o wa tšeya mosadi ka dikhomo tša maata a gwe. A ka ba le bana ba basetšana fêla, ka dikhomo tša matšo a bona o swanetše go tšeya mosadi. Dikhomo tša maata le tšona o wa tšeya mosadi. Molato ke gore teng ga malokwa a go swane, mothomong a ka ta a bèlega ngwana wa mothankene. Ngwana yo we ke yêna yo a ta tago a boloka makholo wa gwe.

10674 Pušo gòdimu ga moradi wa go tšeya ke mosadi. Mosadi o tšeya moradi. Mosadi yo we o bitsa motšei monna waka goba mmatswala. Monna waka, ke ge mosadi a no tšeya mosadi a the na morwa. Ge a ilé a mo tšeya a na le morwa, o mmitša mmatswala ka gobane morwa yola ke monna wa gwe. Ke mmatswala wa gwe ka gobane o mo tsualetše monna. Mosadi yo we o swanetše go ba ka fathe ga pušo ya monna wa gwe wa the radi gammogo le le bana ba

924

K34/82

5063

gwe. Je mosadi a ka tšeya mosadi a na le ngwana wa mothankana, mosadi yo we ke wa morwa. O swanetše go bušwa ke morwa. Mmago morwa a ka no la-ola mosadi empa taolo e kholo ke ya morwa. Bana ba motšeiwa ba bitšwa morwa wa motšei bo papê. Motšei ba re makholo.

10675 Lefa la mmuni-moekopedi. Bjale ka ge go ngodilwe gothwe, o tšeya mosadi a divêla gore mothomong a ka ta a bêtêga ngwana wa mothankana. Bjale mo a ilê a bêtêga ngwana wa mothankana, ke yêna yo we a swanetšego go ja lefa la makholo wa gwe goba papagwe. Ke gore ke makholo wa gwe ka theko ke papagwe. Monna yo we a mmelegilego, a na leina. Ka mouno ke papagwe bjale ka ge polabolo e re ngwana a na mong. Moredi wa motšei a na maata a go tšeya thoto e we, a yo e ja le ^{monna} ~~mosadi~~ wa gwe. Thoto e ka no ba ka fathe ga moredie fêla e tswanetše go lewela lapeng la mosadi yola ba ilego ba mo tšeya. Morwa wa motšeiwa ke yêna yo we e-leyo moja-lefa.

10676 "Lapa a le ji le nywe?" Ke baredi ba motšei. O bônê mosadi yola wa go tšeiwa mo a ka bêtêga ngwana wa mothankana, motšei o ta ve ke monna waka. Monna keng? Monna ke pòò ya moše. Mo le loilê joba go teiwa magadi a lena le ta tšhabêla kae? Ja

gona legaga le we ba ka tšhabêlago go lona, ba swanetšê go tšhabêla ga morwa wa motšeiwa. Ke yêna yo we a swanetšêgo go bôna melato ya bona. A šê la-pa le lengwe ka gobane ke mosadi yo a ilego a tšeya ke mmago lona. morwa wa gwe ke papago lona.

10677 Maphikuluge a be a na le basadi ba ba bedi. Wa ntô kholo malephaka. Wa ntô e nnyana Mpje. Bjule ntô e kholo e ilê ya ba le bana ba basetsana. Maina a bona: mokhadi, morukhwe, motšatsi le maune. Ke moka teng ga lokwa gwa fêla. Lekhōthwane la bona maune.
 Wa ntô e nnyana yêna o ilê a a têla ke thari ya ba-thankana. Ngwanenyana o ilê a ba ka o thii. Bjule go tša ngodiwa the thopha tša bašemanyana ka go thatamana ga bona ka go belega ya bona: maisa, masoke, marunthane le Dikolane. Ia mosetsana mutšholêlê.

10678 O tša gola neng mankwele. Bo yutha wa pharuma, bjuatha wa pharuma. Goriale ke malephaka. O bôna ge bana ba mogadikane ba aga dintô, yêna a tša no hunapana ka kowe ntong ya go šiya ke mohu monna wa gwe. Monna wa bona o ilê a hwa pele ga bona. Dikhomo tša go nyala mokhadi o ilê a beeletša mosadi khorong ya ga maleto. Mosadi yo we o ilê a hwa e thale mothepa. Têhu a ba thale. Ke gore a ka e ya a gupa dikhomo.

924

K34/82

5065

10679 Go thoka ngwana wa mothankana ke go lathega. Modiro' ka moka a be a dira bjala, banna ba khonê ba e ta go mo thusa. Modiro' wa motholo a re tiši, ka gobane a ka the ke a phakiša a dirilê bjala. Ba fo nyegemiša, ba dirila gore o phakiše o thinye e ka mo swana a dirê bjo bongwe bjala. Le bona bahhonyana e be ba tha khone go thusa makholo wa bona. Ba be ba e^{ya} mo a dirilê bjala. O ilê a tsêya dikhomo tsê matsô a morukhu a ya a tsêya mathegabu ka tsôna. Bana ba mogalikane e be ba tha khone go thôkômêla mma bona wa ntô e kholo. Tsatsi le go bikiwago mathegabu, yaba gona ba mo tebago gore ke mmago bona. Malephaka a ka a kwišiša ka gobane ba ka mo thinyetsa mote.

10680 Ba ilê ba mo šupa makadi gore a dulê le mosadi. Monna yo wa go dula le mosadi, ke wakho-ro ya bogadi ya theko. Mmiki o ilê a botše mmikiwa gore o mpotše monna yo o mo nyakago wa mabapi le khoro e. Bana ba mpja bona a ke nyake o ka dula le yo mongwe wa bona. Makadi o ilê a bolabola le mosadi, ba o kwana. O ilê a botša monna wa gwe wa mosadi. O mmošê ke nyaka go mmôna. O ilê a mmošê. O ilê a ya nuê, mokhekolo o ilê a mo amogêla. O ilê a mmošê gore mosegê-

924

K34/82

5066

la motholo, o šegela le mmagwe. Wa the ke wa tšhaba. Motho yo a go ubelago, o tē o mpoša, Ke moka monna a napa a dula le mosadi.

10681 "Lapa a leji lengwe." Foriale ke baredi ba mmiki wa mosadi. Ba riale ka baka la mantšu a barwa ba mpja. Barwa ba n̄to e nnyana ba bolabola le baredi ba n̄to kholo. Go-ya kang ngwana wa khoro ya khole le rena a tēna ka n̄tong ya mosadi yo a lebanego rena. Ba ilē ba o kwana. Ke moka baredie ba ya ba botša mmago bona. Mmago bona, o ilē a phaya mantšu a baredie. Ke botala ke tswenyega, ba dutši ba le gona. Lehono ba bōnang. Ngwana wa motho yo nna a ke mmone phōšō ka gobane o nthuša medivong ka moka. Ba ilē ba šitwa ba e t̄a mo we.

10682 Mathegabu o ilē a e tšibula ka ngwana wa mothankana. Malephaka o ilē a re monna waka o belegilwe. Ke moka ba rēla ngwana leina la maphikulugē. Malephaka o ilē a šiya ngwetši le morwa wa gwe. Morwa wa ngwetši ke ge e le modiša. Ba ilē ba boloka mohu. Ke moka ba ilē-ia lehu le mohu. Ba ilē ba lla thellō t̄hu mohu ka moleō.

924

K34/82

5067

10683 Letsatsi la thobošo. Movero yodimu ga thoto ya mohu. Batswadi ba mohu ba ilê ba ba gona gammogô le baredi ba mohu. Ba bo leloko la bogadi bja mohu ke molaô go ba gona. Mma-go lena o ilê kidi. Motho mo a ilê kidi a boe. Bjale o šile lefa. Ngwana yo mogolo wa mohu ke mung. Mokhadi ke yêna ngwana yo mogolo. Ke mosadi, o bogadi bja gwe. Rungwana wa bona mogaya o ilê a re le a bôna ba gešu, mohu o šile mosadi mo lapeny. O na le ngwana, yowe mohu a ilego a šiya a mo retše leina la monna wa gwe maphikuluge. Ngwana yo we ke yêna papago bana ba ba mohu. Lefa ka moka ke la gwe ka baka la gore ke leforo. Nna ke nna ngwana monyane, a ke llele go buša ke llêla go tuma.

10684 Lefa le ilê la wêla matsoyony ya maphikuluge. Ka morago ga mantšu a moyaga, bana ba dumellana le mantšu a gwe. A ba swanêla go dumêla khwêla, ba swanetše go dumêla ka mabaka. Khwêla ke go gapišana mogofe. Ke go dumêla taba e the yôna. Ka dipeelony tša bona, ba re o ũa no ba a di bôna. Ke nnete mantšu a go a kwetše. Mosadi a ke a e ba pôô a le bogadi bja gwe. Ka morwana mosadi yo we

924

K34/82

5068

go 'siya ke mohu, a ke tšwa ke maforo ke moka
mote o hwilê. Mohu o 'siile ayilê mote wa ywe.
Ke swanetše go o aya bjale ka ge a o ayile. Le-
fa ka moka ke la ngwana yo. Ka moka ba ilê ba
dumellana.

10685 Maphikuluge ke moliti wa mogo wa rotwê.
Ke moliti wa mogo wa rotwê ka mokhwa o: A še mo-
rwa wa mohu, ka buka le we a swanêla go dira
lefa ka mokhwa o a nyakago ka ntê le go kwana le
mokhadi. Ge bu bolaya ke tšala, o swanetše go be-
ga rakhadi ya ywe. Moyaya o tša bigiwa ke Mokha-
di, ke moka ba bolubola. Ge go direga, ba mo fa
khomo o wa rekiša. Ke ôna moluô wa gone o we.
Mokhadi le yêne a ne mûta a go tšwelle a bula
lešaka ka ntê le maphikuluge. Moja-lefa yêne ke
Maphikuluge. Mosadi o ya tšeya ka ôna mothahu wa
mohu.

10686 Methahu ya go 'siya ke mohu. Dikhomo tša me-
nyalo ya baredi ba ba bedi 25. Di tswaletšê. Kho-
mo ya tshadi, o ilê a 'simula ke butswadi mo a bi-
kiwa. Ba toyolo ba yôna 2 ya dikhomo. Dipudi 6.
Di ilê tša rekiwa ka mabêlê. Ke yôna methahu
e we e 'siilego ke mohu. Mothahu wa dikhomo tše
monyalo a o borabudiwi, ke mothahu wa moja-lefa.

924

K34/82

5069

Moja-lefa o ta tšeya basadi ka tšona. Dikhomatsē pedi. Batswadi ba mohu ba ilé ba re di ta lēla bar-togolo. Banna ba ilé ba re le re thibile ditēbē. Khoma ba e fa maune. Ba re o ta phumlela gona me-gôkhô ya lehu la mmagwe. Khoma ya fiwa Maphikuluge ka gobane le yēna ke motogolo.

10687 Maphikuluge a swanela go fiwa khomo ya go šimula mohu. Mo we banna a ba ka ba ukwišiša. Ka baka la go the ukwišiša ga bona, batswadi ba mohu ba re, e swanetšē go bolaiwa, banna ba mohu ba llēlē gona. Towaa e we ke taba, ka gobane yo mongwe le yo mongwe o ta toga le nama. Khomela ya bobedi e ilé ya bolaiwa.

10688 Ka šukeng la dipudi ke dipudi tše ntabe. Ke tšana maata a mohu. Magane a tšona re šetšē re a bolabotšē. Goriale ke rangwane wa baredi ba mohu. Malome wa ditšuwana, o ilé a fetola ka gore dipolabolo, ke be ke gopola gore le bolabola ka motšahu wa monyalo. Ge gona e be le akaretšā ke phōšō. Ngwana yo mongwe le yo mongwe wa mohu o swanetšē go hwe-tšana kabēlō. Nna ke itšē ke fa motogolo khomo la ganna. Le boneng mo le yana. Ge e le phuthi e tsogetšē morago. Mantšu a malome wa banna a o kwela. Ba ilé ba abaganya banna ba mohu dipudi. Go ilé gwa šela

924

K34/82

5070

dipudi tše pedi. Bjale tšona di swanetše go dira bjang. Mookhadi o ilé a re, pudi e ngwe e swanetše go fiwa Mogadibô ka gobane ke yêna yo we a go ba a ôka mohu. Pudi e ngwe re fa papago rena. Ba ilé ba dira bjale. Ke moka mothahu wa diruiwa o fedile.

10689 Mothahu wa mabêlé. Ka morago ga mo ba feditše kabaganyo ya mothahu wa diruiwa ke moka ba tšena kabaganyo ya mothahu wa mabêlé. Ka thešegong tša mabêlé a lotšá, ba ilé ba hwetšana diroto tše tšhano. Thešegong tša mabêlé a leheya diroto tše pedi. Ke moka ke ôna mothahu o we ba ilego ba o hwetšá. Moredi yo mongwe le ya mongwe o ilé a hwetšana theroto, ~~theroto~~ ka the thii tša mabêlé a lotšá. Theroto ka the thii the ilé tša šala. Ba ilé ba the fa mogadibô wa bona. Mabêlé a leheya, ba ilé ba fa mogadibô wa bona theroto. Theroto tša bo bedi ba ilé ba the fa maune. Ke moka moabê wa mabêlé wa fêla o e tša mo we.

10690 Moabê wa dibjana tša mohu. Baredi ba mohu ba ilé ba no ntšha mokhwa. Ke gove ba ilé ba no topa di the di-kae. Buntšhi bja dibjana, ba ilé ba di gafêla mogadibô wa bona. Ba ilé ba re, re tšhaba go tšeyu dibjana ka gobane mogadibô wa rena o gona ka mo lapeng. A gwa ka

924

K34/82

5071

gwa ba le motho yo a belaèlago. Modiro o fedile,
ke moka ba thoma go nwa bjale.

10691 Mothahu wa mašemo le dirapa. O ilê wa bo-
labolwa ka tsatsi le lengwe. Baredi ba moku, ba ilê
ba gafêla mogudibô wa bona mašemo le dirapa. Ma-
une o ilê a fiwa therapa ka the thii the mo-
thaka. Ke moka kabaganyo ya ~~moka~~ mothahu wa
moku wa fêla o e ta mo we.

10692 Mogaga o ilê a lêla maphekuluge. Ka morago
ga mo ba feditsê mevero ka moka, ba thagisa po-
labolo ya moledi. Dikhadi ke bona ba-redi ba
moku. Ba ilê ba latêla lentšû la moku mmago
bona. Ba ilê ba re mahadi o ta di bona bjale
ka ge a dula le mmago bona, Malome wa bona,
o ilê a ba ganetsa. Le a bona, monna yo we
le mmolabolago, o kholê le taba e, yêna le mo-
radi ba ka thinya lefa. Go swanetsê go beiwa
motho wa khoro e, Ku morwana re ta khona go
mo têma. Mahadi ke wa leloto la gešû fêla a leba-
na lupa le. Yêna a na taba ke mpja ya khôthô.
Ke moka a fetsa dipolabolo tša gwe. Baredi ba
moku gammôgô le banna ba ba go ba ba le go-
na, ba ilê ba dumellana le mantšû a gwe. Ke ge
ba beya rangwane wa gwe go ba moledi. Ngwa-

924

K34/82

5072

na wa mogadikane a gadikela ya mongwe ditshaka.
Ba bolabola ka barwa ba mpja.

10693. Maphikuluge o ilê a dula tulong ya gwe ya boja-
lefa. Ngwana o # imela ke nta. Bošego a robale,
o lala a tiya kwala. Moledi o ilê a bega mokhadi. Ba
ilê ba mo lošetsa mosadi. Ba ntšha dikhomo tše la
tša manyalo a baredi ba mohu, ba mo tšeisa mosadi.
Ka morago ga mo a na le bana ba ba bedi, ke
moha moledi a khobakanya ba gabó. Le bitsitšé ke
nna ba gešu ka baka la ngwana yo la le itšego ke
mo lélé. Ngwana o gudilé ke monna. Ka baka lewe,
o swanetše go dula tulong ya gwe. Go ilê gwa ba
bjale.

10694 Ba ilê ba mo laya le go mo šupa lefa gammôgô
le baredi ba mohu. O ya bôna ngwana, mmugo a
na monna ka gobane a be a tšere ke mosadi. Lehono
ke wena mong wa mošusa o. Basadi ba, o wa ba bôna,
ke baredi ba mohu pupugo. Lehono o di tebe gore ke
bana ba go. O the^{ke} wa ba nyatša. Lefa le ka moha
ga lona le šile ke mohu. Mong wa lona ke mokhadi. Ke
yêna moja-lefa. Bjale ~~th~~ tshadi e ka the^{ke} ya beiwa
bo pòò, pòò e dutšì e le gona. Tabu e nywe le e
nywe, o botšé ranywane wa go. Yêna o ta bitsa
rahadi wa go mokhadi. O the^{ke} wa mo nyatša, o mmôna

924

K34/82

5073

basadi. Thoto ke ya gwe. Khomo ya hwa le swane-
tše go mo tšibisa. Ke moka ba fetsa ditayo tša bona.
mufellô a tuba.

10695 Boya khomo ke bo boya khomo. Kwano, kwano
e aga mote. Bana ba mpja ba ilê ba hwetsana ba-
sadi ka buima. Ge kwano e be e legona, e ka be
ba tšere basadi ka dikhomo tša manyalo a baredi ba
mohu Malephaka. Ke nnete bušuwana a ba thege,
ba thega bo thotolo. Ke nna maphikuluge, maphikuluga
letule, Bušuwana a ba thege, ba thega bo thotolo. Ke
nna thepudi ya maja di tala, tša go butšwa dina le beng
ba tšona. Monna o ilê aga mote o mogolo ka mothahu-
wa mohu. Mote ya bu thegi e ke ke methopana ya
go leta ditšhwene.

10696 Malegodi mome Mathule. Monna o tšeya mosadi,
a dirêla gove leina la gwe le golê. Go gola ga leina
ke goba le bana. Bjale ka ge gothwe: "The thare
the gola ka dithabi." Malegodi a be a bêlêgêla fa-
the. O ilê a ba le ngwana ka o thii wa mosetsane
leina la gwe mathuko. Moredi wa gwe o ilê go
nyadiwa, monna a tšeya dikhomo a nyala mosadi ka
tšona. leina la mosadi magabollê. "Mo khwata ya
tsoyo e yatilego le ya koto e yata gona?" Magabollê

924

K34/82

5074

O ilê a no ba le ngwana ku o thii wa mothankana. Leina la gwe matšeke. Monna o ilê a e pitšwa wa madimabe. Batho ba fêla ba re ke moka ke letsoho la go.

10697 Malegodi a be a le nyaka. O ilê a ba le di-khomo tša bongaka. Bjale a botsa monna wa gwe gore ke nyaka go tšeya mosadi. Monna a ka a ukwišiša. O ilê a the ke a ukwišiša ka baka la gore mosadi wa bo bedi o ilê a no ba le ngwana ka o thii. Bjale ge nka hwa, lefa le laka le ũa šala le ija ke mang. O ilê a motšwa matšeke. O ilê a re, a ke nyake ngwana wa mogadikane a ka šala a ija lefa laka. O dirilê ka go dula nae. Bjale yo we o mo nyakago nka the ke ka dula nae. O ka the ke wa dula nae. Ke moka monna le mosadi ba fapana. Ke mmamabolo le molepô khomo tša ditšhupja di alwa, re ũa bôna mphenya ngwe.

10698 Mathule o ilê a hwa. O ilê a hwa pele ga basadi ba gwe. Batho ba ilê ba lla ka mosadi wa nto e kholo. Ga gwa ka gwa tibiwa gore ke nnete mosadi o bolailê monna ka baka la gore a ba ka ba tšwa. Mohu o ilê a šiya taélô: ka the ke la šala le thulana ka ditšogô. Nna ke bolailê ke motšwa. Bjale ba ilê ba šala ba lla ka nto e kholo ka

924

K34/82

5075-

baka la khapetrano ya bona. ^{Ln}Letu la mohu a
le tubugiwi. Le bona a ba ka ba šala ba tšwa
goya ngakeng.

10699 Malegodi o ilê a phetha ditswanelo tša mohu ka
moha. O ilê a ntšha khomo ya maata a gwe a boloka
mohu. Mohu a be a the na mabêlé. Bjale mabjala
o ilê a dira ka mabêlé a gwe. Mehuta ya mabjala:
Bjala bja diphiri, bjala bja go tšša thešila le mabja-
la a thobošo. Go ngodiwa mabjala a thobošo ka baka
la gore mosadi yo mongwe le yo mongwe o dira bjala.
Ba ilê ba thaba khomo ka lona le-tšatsi la thobošo.
Khomo e we e be e le ya maata a mosadi. Ka yona
o ilê a re ke fo phetha molaô fêla ka gobane mohu
a šiya bana. Ke moka thellô tha mohu the fe-
dile.

10700 Malegodi o ilê a šala a beka matsie ka dikho-
mo tša maata a gwe. Magabollê ke ngwetši wa ma-
legodi. Bjale ke moyudikane ka baka la gore mohu
o ilê a tēna ka ntong ya gwe. Ka baka le we,
a swanêla go ja lefa laka. Ke nyuka go tšeya
mosadi yo a swanêšeyo go šala a ija lefa laka.
O ilê a o kwuna le ba bogudi bja gwe. Ke ge
a ntšha dikhomo a yo nyule matsie. O ilê a mme-
ka.

10701 Matsheke o ilê a dula le matsie. O ilê go biki-
 wa, ke moka a mo šupa morwa wa magabolle. Ke
 madi a monna waka. Mosadi šo. O no dula naê fêla
 a še mosadi wago, ke mosadi waka. Wena mo o
 nyuka wago mosadi ke ũe go tšeišä. O bolabola ka
 mokhwa o we ka buka la gore mmugwe o tšerwe ka
 dikhomo tšü matsšo a moredi wa gwe. Ka nnete teng
 ga malokwa ga go swane. Matsie o ilê a bêtêga
 bana ba: Matsoboloko, Mohale, Mokhatsšo le Modiše.
 Malegodi o ilê a thaba kudu, ka baka la gore lefa
 la gwe le ka theke la lewa ka thathamuši. Matsheke
 a nyuke go tšeya wa gwe mosadi. O ilê a no mo homolê-
 la.

10702 Lehula malegodi le ditaelô tša gwe. Bolwetsing-
 bja gwe, o ilê a šiya taélô. O ilê a bitša moredi wa
 gwe, le magabolle le morwa wa gwe. Rangwane wa
 mohu gammôgô le khadi ba be ba le gona. Le a bô-
 na bo epa bo dutši ke bja mokhobalobi. Bja le batha
 ba bantši ba re ke ilê ka bolaya monna waka.
 Lehono ke ya mo latêla. Thoto e yaha ka moka
 ga yôna, mo nka hwa, le šale le e fe Matsobolo-
ko. Matsheke a swanêla go hwetsšana moabê ka
 gobane ke ngwana wa mogadikane waka. Mathako
 a fiwê khomo ka e thii ya tshadi ka gobane ke

924

K34/82

5077

yêna yo a ilego a mpugisa dikoma tša basadi. Ke moka ke yona taba e we. Ke moka a boêla a robala. Ka morago ga matsatsi a the makae, a napa a ba siya.

10703 Letsatsi la tšô ya thetshila. Ba ilê ba bitša nyaka e la e ilego ya alafa lehu la mohu. O ilê a tša a dira modirô wa gwe wa go tšô thetshila. Ka morago ga modirô o we ke moka ba bulêla bjale bja nyaka. Modirô wa tšô ya thetshila tša lehu o ngodilwe kae le kae. Ga gona phapano lehung la monna le la mosadi. Ka moswana nyaka ya foka di-thapô tša mohu. Di-thapô ke tša diaparo. Mathako o ilê a topa tše a di nyakago. Buntši bja tšona bo ilê bja šala. Bo ilê bja šala bu šumisa ke mogadibô wa gwe. Mogadibô wa gwe ke magabolle ka gobane o boya ka ditšomo tša gwe. Bjale bogadibô bo hwile ke mmame wa gwe. He ga go le bjale ke mogadibô wa gwe ka gobane mo a ka ba le bana, morwa wa gwe o swanetsê go tšeya moradi gona.

10704 Rangwane wa mohu mathule. O ilê a re, di-thapô tša go aparwa ka moka di swanetsê go palakana. Batswadi ba mohu le bona ba ilê ba topa gammôgô le moyadikane. Di ilê tša fella ka moka. Bjale go lukile. Goriale ke rangwane. Ke moka

924

K34/82

5078

ba nwa phithô. Ka morago ga phithô ba palakana.

10705 Letsatsi la thobošo. Ba ilé ba goma ba khobakana gape. Bjale ka le letsatsi ba nyaka go bōna le mothahu wa diruiwa. Ka šaheng la dikhomo, ba hwetšana na lesome la dikhomo di nago le khomo ka e thii. Ka ga la dipudi lesome la dipudi di nago le dipudi tše thaano le dinku tše pedi. Dipokōlō tše tharo. Kolobé ka e thii. Ke ôna mothahu le dithapō tša go šiya ke mohu. Dithapō go bolwabolwa ka dipokōlō ka baka la gore a di lewe. Mothahu ke wa diruiwa tše di lewago. Diruiwa re di bone bjale di swanetsé go diruiwa bjang. Taba a ba bolabole ba eme ka gobane e ka the félé. Ba ilé ba boela ba dula fathe.

10706 Rakhadi ya mathako o ilé a thalōša lentšu la mohu. Mohu o ilé a šiya taélō ya mabapi le mothahu wa gwe. Taélō ya mohu ke e. Mothahu o be o lebane lapa la mugabolé bjale o tšwilé o gafetsé lapa la Matsie. O tšwile ka baka la bogadikane. O ilé a re moredi wa gwe a fiwê khomo ya tshadi. Ke ôna mantšu a mohu a we. Molaudiši wa mantšu a mohu a fetsa taudišo. Bjale ba ku no bolabole.

10707 "Tšhwene tsogô e tiela ka ga gabô yona?" Ra-
ngwane wa moho mathule, o ilê a tšatša mantšu a kha-
di. Bjale a ba a nyaretsa a gwe mantšu a diputsišo.
A dikhomo tša lelako le dikhomo tša maata tše dikho-
lo ke di fe? O ilê a luthela lerapo dimpjang. Ba ilê
ba mo fetola ka gore dikhomo tše dikholo ke tša lelo-
ko. Re go fetotše, o ka feletsä polabolo ya go. O ilê a
re ke bolubola ka mubapi le malapa a mabedi a; ha-
pa la magabollê le we le tšerwego ka dikhomo tša maata
a monna le mosadi. Ba ilê ba lala ba elwa bošego,
ba bèlega ngwana. Ngwana a nyadiwa ka dikhomo. Di-
khomo tše we tša tšeya magabollê. Matsie o tšereve
ka dikhomo tša maata a mosadi. Bjale ke mang yo-
we a swanetsëgo go bu moja-lefa. Ba bangwê ba
ilê ba ve matsëke o swanetsë go bu moja-lefa. Ba ba-
ngwe ba ve matsoboloko ka buka la lentšu la moho.

10708 Mabaka a kukutëlano ya bona mubapi le moja-lefa.
Taba e kwula ka mabaka a yona. Ge ve no kakatela
taba, e ka tše ke ya fela. A re faneng mabaka. Bu-
ka lethakoring la matsëke. Lebaka goba mabaka.
Dikhomo tša go-tšwa ngwanana di feta dikhomo ka
moka. Ka baka le we, lapa la magabollê ke le lego-
lo ka buka la dikhomo. Ke moka bu fetsä go beya
mabaka. Ba ka lethakoring la lapa la matsie. Bona
ba ilê ba no bolubola lebaka la lentšu la moho.

924

K34/82

5080

“Lentsu la mohu a le nyatsiwi.” Ka baka le we re swanetše go le šala morago. Ke moka ke mo we rena re leheletsēgo ka gona. Dikhomo tša matsō a ngwana-na di ilē tša metsā mantšū a mohu. Ranguane o ilē a re le a bina a le nkhatšiši, ka baka la malome wa rena. O no homoka, a bolabola. Re bilē re nyaka go beya tuba boemong bja yōna. Ke khopēla malome gore a lathelē tha gwe thelejana.

10709 Dipolabolo tša Ramolapo. Ke yēna malome wa bona. Le a bōna, nama ya betwa e a begwa. Dipolabolo tša lena ka moka ke di kwilē. Ke tswanēlo ya gore matsēke a be moja-lefa la motē. A še moja-lefa wa malapa. Matsoboloko a še moja-lefa wa motē empa ke moja-lefa, lefa la mohu wa mosadi. Lefa le we o fiwilē. Motšo a fiwa o fiwilē a a mugiwī. Ka moswana le ta ba le thōmana Maloi. Dikhomo tše we tša mohu, a še dikhomo tša lelōko, ke tša maata a gwe. Ke moka malome a fetše dipolabola tša gwe.

10710 Ba ilē ba diva ka lentsu la mohu. Ke nnete mo ba re yo mogolo a thoke baneng. Ke nnete ke lefa la lapa a še lefa la khoro. Khoro ke lefa la monna. Ka moka ga bona ba ilē ba dumellana le mantšū a malome wa bana. Matsēke ke wena yo mogolo. Tēla o di tēbē gore a wa golēla lefa la mohu mmamogolo wa go. Lefa

924

134/82

5081

la mohu mma-mogola wego ka moka ke la matsoboloko.
 Ba ilê ba ntšha khomo ya tshadi ba e fa mathako. Wena
 mathako, le ge e wena mosadi, o di tšebe gore lefa le
 la la mohu mmago le laola ke wena. O le laola le dutš:
 le ga namo. Le yêna matsoboloko a di tšebe gore ke ma-
 geta marwadi. O no rwala fêla ka baka la bonna lefa
 le lebane wena. Modirô wa lefa, le swanetsê go bega
 moredi wa mohu. Ke moka tuba ya mothahu wa diruiwa
 wa fêla o e tša mo we. Kolobê e ilê ya bolaiwa.

10711 Dithapô tša dibjana: Mathobele le dibjana tšê
 lapa. Mathobele ke leina la pitsa e kholo ya bjala. Pitsa
 e e be e le e kholo, e tšha rwadiwi. Mathako o ilê
 a e tšeya. O ilê a tšeya le dibjana tšê dingwe. O ilê
 a dirwa bjala banna ba tša ba mo rwalla yôna. Dibja-
 na tšê dingwe tšê go tšala, di ilê tšê gafêlwa Matsie.
 Khadi le yôna e ilê ya tšhola tšê e di nyakago. Ke
 moka kabaganyo ya dithapô tšê dibjana ya fêla e tša mo
 we.

10712 Kabaganyo ya mothahu wa mabêlê. Thešego tšê
 lotšê tšê be tšê tšha no re nyo. Ba ilê ba ntšha di-
 roto tšê tharo ba fa moredi wa mohu. Malome wa
 mathako, o ilê a nyatsê kabêlo ya diroto tšê tharo. Thešego
 tšê lugile ke nna, ke a tšê tšeba tšê tšatsa ke masaha
 a maane. Nkabe le mo fe diroto tšê diphethuyo menwa-

924

K34/82

5082

na mmedi. Le a t̄eba gore k̄elo ya dioto t̄ša go t̄at̄ša lesaka ke dioto t̄še nn̄e. Ba ile ba mo fa lesaka le di-roto t̄še pedi. Masuka a leheya a le mabedi. O il̄e a t̄šeya lesaka. Mehutano e mengwe ya dibjalo, o il̄e a di gaf̄ela lapa la mats̄ie gummoḡo le mašaledi a ma b̄el̄e. Ke moka gwa f̄ela.

10713 Matsoboloko o il̄e a ba moja-lefa. O il̄e a gola a le ka f̄at̄he ga Mats̄ieke ka gobane o be a dula le mmagwe. Ke ȳena papagwe. Bjale ba nt̄ša dikhom̄o t̄ša go šiya ke mohu ba mo t̄šiša mosadi. Mosadi yowe leina la boyadi ba il̄e ba mo r̄ela la Malegodi. Ke ȳena mmago mat̄hako. Mong wa mat̄e e il̄e gwa ba ȳena Mats̄ieke. Mašemo a mohu ba il̄e ba fa malegodi wa bobedi. Mafell̄o a taba.

10714 Nka baka lung Malegodi wa bo bedi a fiwa mašemo a mohu malegodi wa pele. Malegodi wa bo bedi a fete mats̄ie. Mats̄ie ke ȳena yo mogolo ka lapeng la mohu. Bjale mats̄ie ke yo monnyana f̄ela ka baka la morwa wa gwe. Matsoboloko o eme le gatong la mat̄hako. Ka baka le we ke yo mogolo lapeng la mohu. Mengwaga e meswa be swanet̄š̄e go loma ka lapeng la matsoboloko. Ke mokhwa o we ba ileyo ba fa malegodi wa bo bedi ka baka la khadi. Matsoboloko ke ȳena papago mat̄hako. Ke b̄on̄e ya bote gore ke taba ya

lapu.

10715 Tswani tswani e a tswana. Taba e ya ka gòdimu ya malegodi e tswana le tuba ya khoro ya ga Moeng. Taba e ya khoro ya ga Moeng e šetšē e ngodilwe bjale mo e no ngodiwa fēla ka go puka e ya ka gòdimu. Moeng a be a na le mosadi. Ka morago a dula le ngwetšī. Ka baka le we a be a na le basadi ba bedi. Maina a bona: Pulane le Pulane. Mong mosadi wa gwe e be e le Pulane wa pele. O ilē a ba le bana ba ba bedi, mothankana le ngwanenyana. Madome le Ngwarokwane. Dikhomo tša go nyala Ngwarokwane di ilē tša tšeya Pulane wa bo bedi. A be a tlo a peela rakhudi wa gwe Pulane wa pele. Ba ilē ba mo tšeya ba se ke mosadi wa Madome. Madome a be a thale ngwana. Papagwe o ilē a dula le Pulane wa bo bedi. Pulane wa bo bedi a bēlēga bana ba: Matsikinyane, Patana le Lehalakala. Ke ngwadile bana ba bathankana fēla.

10716 Ka morago ga lehu la moeng, a gwa ka gwa ba le mpheretere. Ka tšatši la thobošo, the ana Moeng ba ilē ba khobukhuna. Ba ilē ba šupa Madome go ba yēna moja-lefa. Ka moka ga bona ba ilē ba thabēla tuba. Madome o ilē a tšeya mosadi khorong ya ga malesa. Leina la mosadi Mokhadi. Mokhadi o ilē a hwa e le moopu. O ilē a šiya dikhomo tše ntube.

924

K34/82

5084

Khomo ya tshadi o ilê a šimula ke batwadi ge a e ya bogadi. Yôna e be e na le manamane a mabedi. Ka mmago tšona di le tharo. Dikhomo tše tharo o ilê a di vêka ka mabêlé'.

10717 Madome o ilê a tšeya mohladi wa bo bedi gona khoro-ny ya ga Malesa. O ilê a rêkiša mabêlé' a go šiya ke mahu ka gobane a be a the ^{re} moji. O ilê a hwetsana khomo le pudi tše pedi. Ke moka a ya a nyala moradi wa the bula-nto. O ilê a bêtêga ngwana wa mothankana. Ba ilê ba mo vêla leina la moeng. Ke molaš wa gove ngwana wa pele wa moja-lefa a rediwê leina la papago bona. Bana ba Pulane wa bo bedi ge ba bôna madome ba re morwa rre. Ga gwa ka gwa ba le yo a lumiwago ke nta bo phelong bja Madome.

10718 Ka morago ga lehu la madome go ilê gwa ba le mpherefere. Mpherefere o ilê wa thomiwa ka lona letšati la tšobošo. Bana ba Pulane wa bo bedi ba re moja-lefa ke mutšikinyane. Lebuka ke gove moradi yo a bêtêgugo moja-lefa o tšwa a le khorong ya ga maile. Pulane wa pele ke ngwana Maile le yêna Pulane wa bo bedi ke ngwana Maile. Bja le mohladi ke ngwana Malesa. Ka buka le we a swanêla go bêtêga moja-lefa. Ba ilê ba dira mpherefere o mogolo. Ba bilê ba bolabola ka gove dikhomo tša go tšeya mmago rena di tšwa ngwanana

924

5085

K34/82

Bjule tša go tšeya Moxhadi di tšwa ngwana mang. Tabae e ilê ya ba šita thopeny. Banna ba bilê ba e tšênêla.

10719 Moeng o ilê a ba moja-lefa. Banna ba ilê ba fenyana bana ba Pulane wa pele ka mantšū. Le a bōna, tabae e fapantšê ke mohu papago lena ka go dula le mmago lena. Mohu papago lena moeng o tswetsšê khoši ya lena. Ke yêna mohu yo re tšilego mo ka baka la gwe. Lena le ba lapa le le nnyana. Motho yo a hwilego, e be e le mogolo wa lena ka gobane e be e le ngwana wa ntō e kholo. Ge ngwana wa lapa le le nnyana a ka ba moja-lefa, e ka ba metholo. Khoši a e tswale moja-lefa ga bedi. Re tšeba tšela gove khoši ya tšoga ngwe e a šala. Mo la moja-lefa a hwe a tšesū a tšeya mosadi, e be e le tswanêlō ya gove matsikinyane a be moja-lefa. Lehono go ka tšhe ke gwa dirêga. Yêna ke moja-lefa ka lapeng la mmagwe. Ba baki ba ilê ba timêgêla ke tšesā. Mothela wa tšhipa o ilê wa feta le Moeng. Mafellō.

10720 Motula o ilê a tšeya Malapane. Ba ilê ba no ba le ngwana ka o thii wa mosetsane. Keina la gwe mokungwe. Bjule monna le mosadi ba kwana go tšeya mosadi yo mongwe. Ba ilê ba tšeya dikhomo tša gotšwa moredi wa bona, ba tšeya Mabore ka tšona. Motula o ilê a dula le mabore. O ilê a ba le bana ba ba

924

K34/82

5086

bedi ba basetsana. Ke moka mosadi a éma go bèlega. Monna o ilé a re ke moka ke madimabe a ka. O ilé a leka ke meata go mmofediša, di ilé tša pala.

10721 Motala a be a na le basadi ba ba bedi ka mabore ba le ba bararo. Lapa la mosadi wa ntšo ya bo bedi e be e le bathankana. Motala o ilé a hwa pele ga basadi ba gwe. Malapane o ilé a šala a buša mabore ka gobane ke mosadi wa matsšo a dikhomo tša moredi wa gwe. Bobotšana bo ilé bja tšena. Ke nnete ngwana wa mothankana ke pheko. Ka morago ga lehu la monna, morwa wa ntšo ya bo bedi a šegela mabore. Le ga go le bjale peelo ya Malapane a ya ka ya wa. O ilé a re ngwana a ba mmone ka teelo ba mmōna ka go bèlega. O ilé a bolabola le mabore mabupi le go tšeya mosadi ka matsšo a dikhomo tša baredi ba gwe. Ba ilé ba o kwanana.

10722 Ba ilé ba ntšha dikhomo ba ya ba tšeya Mai-te. Bōna ngwanaka lehu a le na mphathō, ka morwana nka fo tsoga ke hwilé goba wena. Bjale lefa le ba ka šala ba le ija ka tšhatšha-mušī. Re swane-tše go tšeya mosadi mothomong a ka tša a bèlegangwana wa mothankana. Gojiale ke Malapane. Mabore o ilé a dumela mantšu a mokhekolo. Ba ilé ba ntšha dikhomo tša manyalo a mokangwe ba ya ba nyula Mai-

924

K34/82

5087

te. Ka morago ga mo ba tša mo nyula, Mubove a ba le mpa. Ba ilé ba fo nyutša ka gobane ke khale a dutši. Ke moha ke mpa. O ilé a bèlega nywana wa mothankana. Ba ilé ba mo rēla leina la motšwa-khole. Ka morago a bèlega wa ngwanenyana. Leina la gwe Madibi. Ke moha pelégo' ya éma.

10723 Maitse, o ilé a bikiwa, a ba ka tšase (fatše) ga pušo ya Mubove ka gobane ke wa matšo a dikhomo tša moredi wa gwe. Molaudi yo mogolo ke malapane ka gobane ke yēna khogo-tswadi. Ke khogo-tswadi ka gobane dikhomo tša go tšeya Mubove ke tša matšo a moredi wa gwe. Tša go tšeya Maitse ke matšepa a dikhomo tša gwe.

10724(a) Ka morago ga lehu la malapane, Mubove a ba moja-lefa. Mohu o ilé a šiya methahu e: 2 ya dikhomo le dipudi tše thuanō. Khomo ya bo bedi ba ilé ba boloka mohu ka yōna. Bjale ka šakeng go be go šetše khomo ka e thii. Khomo e we ba ilé ba thoboša moredi wa mohu ka yōna. Dipudi, ba ilé ba tšeya dipudi tše pedi ba di fa moredi wa mohu. Ke mothahu wa go šiya mohu mmago, o tšaya wa llēla gona. Dipudi tše thuro di swanetše go leta moše o. Mohu mmago o šilé moše. Di tša ba thušā mo ba imélwago. Lehono o di tšebe gore mogudibō wa go ke yēna mmago. Ba bolobolu ka

924

5088

K34/82

Mabore. Mothahu, mohu o ilê a o hwetsana ka modirô wa magogo. Dipudi tše tharo tša šupiwa yêna Mabore. Ke moha kabaganyo ya mothahu wa diruiwa ya fêla e ta mo we.

10725 Methahu e mengwe, ^{le dithapô} Moredi wa mohu o ilê a tšeya dibjana tša go šiya ke mohu mmagwe. Dibjana tše dingwe o ilê a di šiele moyadibô wa gwe yo we lehono e lego mmagwe. Tše tša ka gôdimu ke dithapô. Mothahu wa mabelê le ona o ilê a fiwa kabêlô. Mašaledi a ilê a šalla mabore. Dithapô tša tšhemo le dirapa di ilê tša fiwa moja-lefa. Moredi wa mohu a be a swanetše go hwetsana dirapa tše dingwe. Bjale o ilê a šitwa go di hwetsana ka gobane bogadi bja gwe e be e le mafoumeng. mafellô a taba tša (u)

10726(b) Mabore. O ilê a šala a dutšhi tšalong ya mohu. Maita a be a le ka fathe ga taolo ya gwe, Madibi ke mothepanyana. A be a khôna go faga tša goja. Bjale Mabore a thôma ditopô. Ditopô tša gwe ke gore a mo fe tša go ja ka molaô. Le gone mo a dirilê mapoto o no nwa le mošabo wa gwe. O ilê a mo mo thathêla tša gwe dipitšha. Mosadi mo a dutšhi ka lapeneng la gwe o ja tša gwe dikhotswene. Fêla mo a dirilê bjale o swanetše go bega mong wa moše. Mong moše ke yêna mong wa dikhomo. Moredi o ilê a šala

924

K34/82

5089

a peya ka lapeng la mmaqwe. Moredi ke naha tša go rwea, a di gomarele thōgō. Ke gore o tša bikiwa a ya ga bja gwe bogadi. O tša no ba a goma a boela ka lapeng la Maite. Maite a na maata a go mo gona.

10727 Ka morogo ga lehu la Mabore. O ilê a šiya morwa le moredi wa gwe wa lekhōthwane lapeng. Moja-lefa ba ilê ba šupa yēna Motswa-khole. Methahu le dithapō ka moka ga tšona a tša ka tša tšwe ka lapeng la mosadi. Mašemo le dirupa di ilê tša limiwa ke moredi wa mohu. Maite a ka a boela ka lapeng la mohu. Lapa le ilê la šala le tswere ke moredi. Ge la moredi a be a bikiwe, a be a tša boela. Madibi o ilê a tšoga le khomo le dibjana tše dingwe mo a eya bogadi. Mašaledi a ilê a šala le moja-lefa. Mafellō a taba.

10728 Ka lebaka le lengwe mohu a ka šiya morwa le dikhatšedi. Morwa mabelegong a le ka gare ga dikhatšedi go ba lekhōthwane. Bjale ka go bōna thavi ya basetsane e a tile ke moka a tšeya mosadi. Molaō o re dikhomo tša matšō a banana a di lwe ka le gano, di swanetše go tšeya basadi. Ge mohu a ilê a šiya ngwetši ka lapeng la gwe, mosadi yo we o swanetše go šala a tswere lapa la mohu. Moja-lefa yo swanetše go bu

924

K34/82

5090

yêna morwa wa mohu. Ge morwa e thale yo mo'nyana, moredi yo mogolo wa mohu ke yêna yo we a swanetsê-go go ba tulong ya moja-lefa. O ba tulong ya khaitšedi ya gwe ka gobane khaitšedi ya gwe e thale ngwana. Ke yêna molaudi wa lapa la go šiya ke mohu mmagwe.

10729 Moredi wa mohu o na le maeta a go tšeya mosadi-gummo'gô le bana ba gwe le baratho ba gwe a yo ba agêla motê khaufri le boyadi bja gwe. Lefa la mohu mmagwe le swanetsê go dula ka moteng wa mosadi wa go šiya ke mohu. O na le maet a go mo tšeya ge a bona gore a gona motho yo we a ka ba thokomelago. Ge go na le motho yo a ka ba thokomelago, a ka the ke a khona go ba tšeya. O ta no ta a laola a e tšwa a lebogadi bja gwe. Le bona ba ka the^{ke} ba dira lefa ka mokhwa o ba ratago ka nte le moredi wa mohu yo mogolo.

10730 "Tšê èta ke namugadi go ya lewa ke ga tšona?" Theema the tha ka go dimu the lwantšha mosadi. Ke nnete, ka gobane mosadi ke ngwana. Le yêna moredi wa mohu o swanetsê go e thekha ka monna. Ke yêna yo we a ta go fela a bu eletsa mo ba e tšwa teleng. Ke mo we re hwetš'anayo theema the: "Bana ba komana boloto, boyōši ke go bopuna?" Komana ke moropa o mogolo wa ka mošata. Boloto ke go lotana goba go bopana.

924

K34/82

5091

Ditshuwana a di na maano ka gobane e thale ba ba nnyana. Maano a na le ba bagolo. Ke bona ba we ba swanets'ego go lotela bana dilo tša moho mmago bona.

10731 Mehuta ya bana ba komana: Khadi, Khatsana, Bana ba papa, Rangwane, Ramogolo le malome. Bana ba ramogolo le bana ba rangwane. Ke bona bana ba komana. Kunt'e le malome. Malome ke khogo-tswadi. Go no ba bjale ka malome-motswala le yêna ke khogo-tswadi. Malome-motswala ke morwa ~~gaba~~ ^{m m m t s a} wa malome wa go. Bjale o ~~bat~~ malome ka baka la gore mong malome wa go o hwilê. Ke theko ke motswala, ka theko ke malome. Malome wa ditshuwana le yêna o swanets'ego go bona ditubeng tša moho khaitšedi ya gwe. Khadi ke khaitšedi ya papago ditshuwana. Khatsana ke mopedi wa moho yo mogolo. Batho a bakhe ba e hwa ka moka, yo mongwe wa batho ba ba ka gôdimu o tša šala.

10732 Mabjale o ilê a tšeya mahodu. Bjale mabjale o ilê a hwa pele ga moradi wa gwe. O ilê a šiya mahodu a na le bana ba: Nkwane, Maphurane, Mokhatšo, Mmaeng, matšie le Ntšeya. Bana ba ba ngodilwe ka lethelo la go belegiwa ga bona. Ba ilê ba bikiwa pele ga lehu ~~tapa~~ la papago bona. Ba we ba ilego ba bikiwa: Nkwane, maphurane le mokhatšo. Baredi ba ba bedi, ba be ba thešü ba lošwa ka

924

K34/82

5092

gobane e be e thale ba ba nnyana. Mmaeng ke yè-
na khaitšedi ya bona. Ba ilé ba šala le mmago bo-
na.

10733 Mahodu o ilé a tšeya Thethepe ka dikhomo tša ma-
tšo a baredi. O ilé a bolabola le ba bogadi bja gwe.
Ke nyaka go tšeya mosadi ka gobane le a mmôna mo-
rwa waka e thale ngwana. Ba ilé ba dumellana naé.
Ke ge a ntšha dikhomo a ya tšeya mosadi. A ka-
a ya go tšeya ga malome. Ke gore ga khaitšedi ya
gwe mahodu. O ilé a no ya a tšeya khorong e še-
le. Molato ke gore khaitšedi ya gwe, o ilé a no ba-
le ngwana ka o thii wa mothankana. A a ka a ya
go tšeya khorong e šele ka phošó. Khaitšedi ya gwe
a ka a belaela ge dikhomo tša matšo a batogolo
tšo ja ke khoro e ngwe.

10734 Mahodu o ilé a latéla monna wa gwe ka mora-
go ga mengwaga e meraro. O ilé a šiya ditšhu-
wana tše tharo lapeng. Baredi ba bararo bona ke
ge ba le magadi a bona. Thethepe ke ge a tha no
ba ka lapeng la mohu. Mmaeng ke tšhoga re bone,
ka baka la gore o ilé a tšena ke bolwetsi bja mo-
kotogane. Mokotogane ke bolwetsi bja go hwa o
tšoga. Ramogolo wa ditšhswana o ilé a hwa pele ga
moratho mabjale.

10735

K34/82

5093

10735 Letsatsi: la thobosho. Movero godimu ga lefa le moledi wa moja-lefa. Ge ba khobakane ka mohana bana ba komana, ke moha ba begelwa taba ke mameele. Ke lekhothwane la mabjale, ke yena yowe a -setsego. He a bona ba gesu, ba-golo ba ka ha moka ba hwile. Lehono moradi wa mogolo waha o latetse monna wa gwe. Ba siile ditshuwana ka mo lapeng le moradi yo a ile-go a sula a bikiwa ke ^{mohuwa} moradi. Ba siile thoto e ntshi ya monyalo wa buredi. Lehono ke letsatsi la go-the moruba. Bathi ba moruba: Mogaga, mameele, Teka, Nkwane le Popela. Mogaga ke wa lekho empu wa khoro e theko. O tene fela ka go dula le Thethepe. Teka ke morwa wa mogolo wa mameele. Popela ke khaitšedi ya mohu mahodu. Khadi e hwile pele ga dikhaitšedi. Nkwane ke yena moredi wa mohu. Morwa wa mohu ke yena Mmaeng.

10736 Nkwane ^{ke} yena moja-lefa. Fela ke moradi o dutshi bogadi bja gwe. Bahu ba siile ngwana wa mothunkana, ke yena yo we a ta dulago tulong ya buja-lefa ka morago ga mo a gudile. Bja le moredi wa mohu o bogadi bja gwe. Ge la a be a the bogadi ke yena yo we a be a swanetshe go lela khaitšedi ya gwe. Mogaga a bubiwi ke dinaka tše yo rwešwa. Mameele ke yena mokhalabje wa motse, ke yena yo we a swanetshego go bona lefa la moja-lefa.

924

K34/82

5094

Mameele o ilê a ba moledi. Fêla o ilê a thō-
ma a gana. O ilê a re go swanetše go šupiwane
Teka.

10737. ⁶⁶ A ke mogolo ke mokokompa, ke moja tša khole,
tša khayisi ke a totompêla? Goriale ke Teka. Banna
ba ilê ba mo kwêla. Ke ya mogolo wa motše, ge le
tša kwane ke yêna yo we a tša le lamolanyago. Ka-
gobane yêna ke pōō ya motše. Ge Teka a ka bolaya
pudi ya go mameele, o tša dira bjang. Ge letswalo le
tša tšhabe nka mo lifiša. Ge le tšhaba nka tše ke
ka mo lifiša ka gobane ke khōri yaka. Go bjale, ke
wena yo we o swanetšego go dula tulong ya bo-
ledi. Lefa ka moha ke la ngwana wa mohu. O ilê
a dumêla. Nkwane o twanetšoi go bigiwane taba e ngwe
le e ngwe. La tše^{ke} la mo nyatsa ka baka la boradi,
ke yêna ngwana wa mohu yo mogolo. Thethepe o ilê a
tšwela pele le go apeya ka lapeng la mohu. Mogaya
le yêna a ba ka ba mo ruka, o ilê a no tšwela
pele go dula le mosadi.

10738 Mohu wa mosadi a ka a šiya mothahu wa dirui-
wa ka baka la gore a be a na le bana. Modivō wa
gwe e be e le go bopa dipitšā. Bjale mabêlê a
go rêka dipitšā a be a fepa bana ba gwe ka
ōna. Dišhupō tšū dibjane tšona di be di le gona.

924

K34/82 5095

Baredi ba mohu ba ilê ba a-ba-gana dipitšã. Buntšî bja dithupa bo ilê bja šala ka baka la baredi ba bu bedi ba we ba ilego ba šiya ke mohu ka lapeny. Le mothuhu wa mabelê ba ilê ba o šiya.

10739 Mameele o ile a tšwela pele le go lêla ngwana. Ke lešoboro, o nyaka go bolla. Ngwana mo a e ya home-ny o wa bigiwa ka baka la gore ke mōlong. O ilê a bega Nkwane. Ba ilê ba dumellana. Ka morago ba bega Teka. Le yêna o ilê a dumêla. Fêla yêna o ilê a re, le mulome wa ngwana o swanetsê go bigiwa. Le a teba gore mmago bona o huile, ka moswana a ka ũa a re yukantšha ka ditaba, ge ngwana a ka ya a tšhubiwa ke mollô wa kōma. Pōpêla o ilê a bigiwa. O ilê a dumêla. Ke mōka Mameele a iša ngwana komeny.

10740 Molaô wa moledi mapiapi le mothuhu. Moledi a swanela go dula taba gōdimu ka marago. Ge ngwana a babja, o swanetsê go begu yêna moredi wa mohu yo mogolo gammōgō le moja-lefa yo mogolo. Moja-lefa yo mogolo ke yêna khōšana ya bona. Bjale a ka khōna go mo nyakella dithave. Mo a fodile, bona beng ba swanetsê go lefa nyaka. Khomo ya hwa e ya bigiwa. Moredi wa mohu yo mogolo o swanetsê go ba gona. Le bona baredi ba bannyana ba swanetsê go ba gona. The thengwe

924

K34/82

5096

le the thengwe ba swanets'e go bega. O dirêla gore ka moswana ba the te ba ma tēma ka ditaba ba re o llê lefa la moja-lefa. Ke ôna molaô wa gona.

10741 Mameele o ilê a gafela maeng tulo ya gwe. O ilê a mmolats'a bodika le bogwera. Bjale ke khope o nyaka mosadi. O ilê a bega Nkwane. Khaitsedi ya go, a robale o lala a lets'a le kopê. Ba ilê ba ntšha dikhomo ba mo tšeis'a mosadi. A ba ka ba mo tšeis'a ya malome wa gwe ka ba-ka la gore ba be ba dumala ngwana wa mosetsana. O ilê a tšeya mosadi khorong ya ga Nkwane. Leina la gwe Mafolosune. Tšhuba rrago. Goriale ke Teku. Mameele o ilê a tšhaba. Ke moka Mmaeng a dula tulong ya gwe. Khaitsedi ya gwe a boêla ka fathe ka gobane mong wa lefa o gudile. Ba ilê ba mo šupa lefa ka moka ga lona.

10742 Mmaeng ke moja-lefa. Ka lapeng la mohu mmagwe gona le mosadi wa go šiya ke mohu mmagwe. Bana gammô-gô le mmago bona, ba ilê ba ba ka fathe ga pušo ya moja-lefa. Thethepe ke ge a šelše a na le bana ba bararo. Ngwana wa maetsibulo Pjafale. A be a na le dikhaitsedi tsê pedi. Ba ilê ba nyadiwa. Ka moka menyalo ya baredi ba la ba bedi e ilê ya ba ka fathe ga tuolo ya moja-lefa. Motheko wa moredi wa pele o ilê a tšeya mosadi ka ôna. Mosadi yo we o ilê aana moja-lefa. Mothekong wa moredi wa bo bedi o ilê a tšeis'a Pjafale.

924

K34/82

5097

Ke ga go le bjale lefa la lapa la Thethepe e be le lewela ka lapeng la Thethepe. "Lapa a leji lengwe?" Pjafule o ilê a tšhabiša mosadi wa bo bedi. O ilê a bega Mmaeng molato. Moja-lefa o ilê a bega khaitšedi ya gwe. Ke taba e, e swanetše go dulêlwa fathe.

10743 Nkwane, mameele le Teka gammogo le Mmaeng ba ilê ba bolabola molato. Mothugišiši wa taba Mmaeng. Le bitšitšê ke nna ku buha la molato. Pjafule ke mo tšeišitšê mosadi. Lehono o tšo tšhabiša yo mongwe mosadi. Ke yona taba e we ke le bitšetsago yona. Ba ilê ba mo fetola ka gore di ya kwala. Ngwana mo a dira molato o dirêlu pupagwe. Ke a le kwa. Mo la e be ke tha mo tšeišiša mosadi, e be e le taba e yo o kwalago. Lehono a ke ^{wy}hisišiši. Ngwana o swanetšê go boêla ga batšwadi ba gwe. Ge e le molato wa go gafa ke ta mogafa. Di kwa ke motšhubišiši. Ka goriale mo we ba mmegele mantšû a moja-lefa.

10744 "Tha tswara ke tau, a the ~~the~~ ^{ke} the lopêla nkwe, nkwe e na le mabala a manyana?" Theema the thubiwa ke Pjafule. O gana poetšô ya mosadi. Mmaeng o ilê a thaba the: "Mmata theromo, o thinya tha gwe?" Ba ilê ba nyaka go tubišana mantšû ka gôdimu. Yo mongwe o nyaka gore lentšû go kwale la gwe. Banna ba ilê ba ba khala. Ba ilê ba homola. Nkwane o ilê a thaba

924

K34/82

5098

theema the: ⁶⁶ Ngwana a llêla naha ya mokhona, ve a se-
tha ra mo fa? Ke moha a homola. Moja-lefa o ilê a re
bjale ka ge go dumêla wena magolo, go lukilê. O ilê a
ntšha dikhomo a mo nyalla moradi. Ke moha molato wa fê-
la.

10745^{66P} Pinyana mo e re ping, e kwile ping e kholo? Ke dipo-
labolo tšû ka morago ya mo molato o fedilê. Ngwana o
kwile mmagwe. O ilê a mmotšha gore dikhomo tšû matšô
a khaitšedi ya go, di tšere ke moja-lefa. Bjale o ilê a
nyakela tšela ya go di nyakisšša, a the ke a e hwetsšana.
Bjale tšela a hwetsšana ya go tšhabišša moradi. Moradi yo
we a ilego a mo tšhabišša, e be e le maano a go hwe-
tšana dikhomo tšû lapa la mmagwe. Ka nnete o ilê a
di hwetsšana. Mo la a the ke a diva bjale, a be a ka
the ke a di bôna. Mafello a taba.

10746 Go buima kudu go ja lefa la lapa le lengwe, morwa
a dutšî a le gona. Le ge moradi a ka no šîya bona
ba busetsuna fêla le gona go buima. Go bolêta kudu
mo o ilê wa tšeya dikhomo tšû matšô a bona, wa tšeya
moradi ka tšona. Go na o tša khôna go tš ja thoto
ya mohu mmago bona. O swanetšê go e jêla ka kowa
lapeng la moradi yo la o ilê wa mo tšeya ka dikhomo
tšû bona. Ka gobane ke yêna mmago bona. Ge
a na le morwa, gona wa the ke wa litšîša. Go di ja gona

924

K34/82

5099

o ka no di ja, a gona motho yo a ka go faga molato. Molato wa gona ke wa ge morwa a gudile. "Moliti wa mogo wa rotwe, o leta a ija mafota?"

10747 Go e kepele lebita wena mong ka m nōi. Ke mabapi le yōne tuba e ya ka g'odimu. Mosadi ke ngwana ba foraforantšheta. Go sokologa le gona ke ga gwe. Le ta no ja lefa ka moka a dutši a go dumela. Mothany morwa wa gwe a golayo, le mo sokoloyêlê ya gwe o ka the^{ke} wa mmōne. O ta botša morwa wa gwe lefa la mohu makhholo wa gwe gummogō le la lapa la gwe. Morwa o swanetsê go tlo go bolaya. go no ba bjule ka bona buredi ba mohu. Ye o ka no ja-lefa la mohu mmago bona, o tha tšeya mosadi yo a tha thibago mmago bona, ba ta go bolaya. Bona a ba na maata a go lwa nugo, ba diyo go bolaya ka boloi. Le ye go loyuna ba tha go tebe, ba tuba ba reku. Ke tuba e we batho ba tšhubago go wela dilō tšu lapa le lengwe ka g'odimu. Bure: "Thōgō ke tšhemo ba tšhugolêla?"

10748 Ntefane o ilê a hwa a šiya mosadi wa gwe, ana le buredi ba ba bedi. Ka morago ga lehu la monna, o ilê a šala a tšeya mosadi. Leina la mothologadi Mahapane. Leina la mosadi yo a go šala a mo tšeya Mathoke. Ka morago ga lehu la monna, o ilê a šala a ba le ngwana wa mothankana. Leina ba mo rêla

924

K34/82

5100

la Mahofane. Batho ba re e ka be ba mo rēle' leina la di mahatšo ka baka la gore ke khale moradi a eme go bēlēga. Motho yo mongwe le yo mongwe o ilē a mahala ge a o kwa ba re Mahapane o na le ngwana. Baredi ba gwe ke ge ba šetsē ba le magadi a bona. Le moradi yo la a go šala a mo tšeya, a šetsē a mmikile.

10749 Mahapane o ilē a šala a šegelana le Mahwabola. Ba ilē ba dira ngwana yo we Mahofane, mošegedi e be e le moratho wa mohu. Ba ilē ba dira ga botē go tšeya monyalo wa moredi wa pele ba tšeya moradi ka ona. Maina a baredi ba mahapane ke a: Mog... khadi le Kopjune. Le khōthwane la bona e ilē yaba yēna Mahofane. Ba ilē ga dira ngwana yo we, lerato la gola kudu. Ba ilē ba lebala gore thoto e na le moji wa yōna. Ba ilē ba ja monyalo wa Kopjune ka legano. ⁶⁰ O tše ke wa bona khwakhwa go ya galegale, Pula ya mudipi e ta? Ke batho ba thabēla mošegedi le mošegelwa.

10750 Mahapane o ilē a hwa a šiya morwa a le legaola. Mmago morwa o khaogane natšo. Botē bo ta šala bo bona ke mošegedi. Mathoke o ilē a šala a dutši lapeng la mmatswala wa gwe le bana ba ba bedi ba go šiya ke mohu mmago bona. Le yēna a be a na le ba gwe bana.

924

K34/82 5101

O ilê a e tsibula ka ngwana wa mothanka-
na. Leina la gwe Thephamo. Bana ba mohu ba
ilê ba šala ba fepa ke yena gammôgô le
bana ba gwe.

10751 Letsatsi la thobošo. Ka lona letsatsi
le, ba ilê ba khobakana ba bogadi bja mo-
hu, baredi ba mohu gammôgô le batswadi ba
mohu. Bana ba mohu ngwetši a be a šetše a
ba tswere ga boṭe. Ge a be a tša ba tswa-
re ga boṭe, nka be ba ilê ba tšoga, ba ya
ba dula ga moyolo wa bona. Ba ilê ba hwe-
tšana gore mohu o šiile moja-lefa. Ba ilê ba
napa ba šupa yêna morwa mohu go ba yêna mo-
ja-lefa. Go fedile mabapi le moja-lefa,
re nyaka go bôna methuhu.

10752 Mašaledi a methuhu: Ba ilê ba
hwetšana dikhomo tše tharo. Ke tša mašale-
di a monyalo wa Kopjane. Dipudi di be di le
nnê. Mabêlê masaka a mathuano a lotša. Ma-
bapi le mabêlê peluêlô a ya ka ya ba gona
ka gobana a be a fepa di-tšhswana. Baredi ba
mohu ba ba golo a ba ka ba hwetšana moabê
wa mabêlê. Ka moka ga ôna ba ilê ba a gufê
- la mathoke. Ba re o tša šala a peela di-

924

K34/82 5102

tšhuwana. Dikhomo le dipudi ba ilê ba di šiya di eme ka mašaka ke tša moja-lefa. Di ta tswalla a tšeya mosadi ka tšona.

10753 Di tšhapô tša dibjana le mašemo. Bare-di ba mohu ba la ba nago magadi a bona, ba ilê ba topa dibjana tše ba di nyakago. Buntši bja tšona bo ilê bja šala. Di ta šala di šumiša ke moredi wa mohu wa lekhôthwane, le yêna mmagwe mathoke. Tšemo le dirapa ba ilê ba di gafela mosadi yo, wa go šiya ke mohu. O ta šala a lema le moredi wa mohu. A ta limiwa ke makofane kamorago ga mo a na le mosadi. Ke moka go fedile, ba palakana. A ba ka ba nyaka go nyakišiša di khomo tša monyalo wa Kopjane.

10754 Mokhadi o ilê a anégela makofane dikhomo tša matšo a Kopjane. O wa bôna khaitšedi, dikhomo tša go nyula moratho waka di diyo bolaiwa ke rangwane wago le mohu mmago. Nna ke ile ka leka go bolabola, rangwane a mpotša mo a ta go tšeiša mosadi. Moja-lefa o ilê a fotha difèbè, a khora mantšu a khaitšedi ya gwe. Batho le bona ka matheko ba butšeletša le moja-lefa.

924

K34/82 5103

10755 Moja-lefa o nyaka monyalo wa khaitšedi ya gwe ga rangwane ~~ya~~ gwe. O ilê a mo fetola ka gore mo o nyaka mosadi, o ka no bolabola ngwana wa mogolo. Ke a di kwa fêla nna e ke nyaka go bôna ka mathô pele ga golôša mosadi. Taba e we o e bolabolago, a ke kwisišiši, goriale ke rangwane. Gape ke wena pepa o swanetsê go mpošša nnete. Dikhomo mohu mmago, a be a di bolaya a rekisa mabêlê a go le thella tala. Mothabi wa tšona e be e mang. O ilê a mo fetola ka gore morumiwa a na molato, molato o na le morumi. Ba ilê ba fapana dipolabolong tša bona. Mo we rangwane wa gwe a ilê^{go} a ba a mo fetola ka gore, tšhepela o tsošša mohu mmago, o butšiše yêna. Ke moka ba thomile phapano. Lentšu la go tsošša mohule ilê la thaba moja-lefa.

10756 Makofane o ilê a bolaya rangwane wa gwe ka letapa. Khopolo ya gwe e ilê ya mmotšša gore ke moka dikhomo di lobilê ka baka la lentšu la go tsošša mohu. Rangwane o ilê go bolabolala mokhwa o we, ke moka a thakhoga, a hura lla moja-lefa. O ya ka lupeng la gwe. Moja-lefa o ilê a mo tiya tšhekhosi ka letapa, motciwa o ilê a wêla fathe. A bolaya. Goriale

924

K34/82 5104

ke ba boni. Madi a ilê a tšwa ka ganony, dite-
beng le ka dinkong. Ba ilê ba leka ka maata go
mo tšhela ka meeti a go tonya, ba gopola gore
o ta tsoya empa a ka a tsoya. Ke moka mo-
tho o hwilê.

10757 Ba ilê ba boloka mohu. Motho e hwa o
hwilê, o swanetsê go bulukiwa. Ge go na le
taba e ta šala e bolwabolwa ka morago. Ba
ilê ba bega polaô ya mohu mošata. Phetolo
ba ilê ba re mmolokeng. Ka morago le bônê ta-
-ba. Ge le bone, le ta re botša. Ke gore
mo ba khôna ba ka e fetsiša ka thegae tha
bona. Ge e ba šita ba swanetsê go iša mo-
-šata. Ka morago ga mo ba bulukile mohu,
ba thôma go bolabola. Ke mmolai yo we a
swanetsêgo go laudiša tuba.

10758 Mohu o ilê go bolabola le mohu wa gabô.
Moja-lefa o ilê a laudiša ka mokhwa o we a
rometsêgo ranywane wa gwe go bolabola le
mohu mmagwe. Mohu o bolailê ke nna ba
gešu. Molato ke o. Ke be ke bolabola le yê
na mabapi le dikhomo tša monyalo wa khaitšê-
di yaka. Bjale o ilê a mphetola ka gore ko
tšoša mohu mma. Ge a riade ke moka o wa

924

K34/82

5105

toga. Nna ke ilê ka topa letapa, ka mo pho-
ša ka lona. Ke dutši ke bolabola lentšū la gove
ke wena o swanetsēgo go bolabola le mohu ka
gobane le ilê ka ba bedi. Ke mmolai^{lê} ka mo-
khwa o we. Ke mōka a fetsā dipolabolo tšagwe

10759 Taba ke e we banna. Banna ba ilê
ba nyaka dithatse. Thatse a ya ka ya ba gona
ka gobane e be ba no dula ba le ba ba bedi
thopeng ya bona. Bakwi ba ilê ba kwa mantšū
a mo ba gakane ka dipolabolo ka gobane e be
ba bolabolēla gōdimu. Ba ilê ba kwa mantšū a:
go tsošā le bedi baji ba swanetsē go bolabola
mahalo ke ya ye motho a e wa fathe. Taba
e ilê ya bipēla banna.

10760 Dipolabolo tša khaitšedi ya mmolaiwa.
Le a bōna banna, le fêlê le thōkōmēla ta-
bue. Rena busadi, mo o kwa ve re lapa
a leji le nywe. Re bolabola re tšitšē. Motho
yo a bolailwego ke nywana wa mma. Ke ilê
go tswa le tšwīlê gwa mama yēna. Dikhomo tšē
a bolailwego ka baka la tšona, ke nnete ba di
bolaile. Ba be ba ve bitšā gammōgō le dikha-
itšedi tša mmolai. Mokhadi o kile a moga molai, le-

924

K34/82

5106

rumu. Ba bilê ba e bolaya. Nna ke ilê ka ba botša gore ba nontšha mabita a bona. Lehono le a di bōna. Ke moka a fetsā polabolo ya gwe.

10761 Ke mape ba bolailê^{ke} khano. Ka morago ga dipolabolo tšū khaitšedi ya molaiwa, banna ba nyuka go kwa gore khaitšedi ya mmolaiwa o reng ka taba ya mohuta o. "The nwa bonopi bja bo -khaluku, wa the mpōnê molomo mpōkōbōkō pele ga lehu go éta mong wa lona?" O ilê a ba fetola ka gore ke mape ba bolailê ke khano. Taba ya napa ya fêla ka mape. Ba ilê ba bega ba mošata ka mokhwa o ba fedišitšego taba. Mafellō a taba.

10762 Mosadi wa go hwa a the na morwa. Ge mosadi a ka hwa a the na morwa, a na le bare-di fêla. Moredi wa mohu yo mogolo, o swanetše go ba moja-lefa. Ge mohu a na le batswadi ba gwe, ke bona ba we ba swanetšego go ja lefa ka taélō ya moredi wa mohu. Lefa a leji ke beng batswadi ba mohu, aowa le lewa ke khaitšedi ya mohu. Yo we dikhomo tšū matšo a gwe, a ileyo a tšeya mosadi ke tšona

924

K34/82

5107

Mosadi yo we a ilego a mo tšeya ka dikhomo tša matšo a dikhomo tša mohu, mohu o be a mmitš'a mammuwi wa dikhomo tša ka. Ke yêna yo we a swanetš'ego go tšeya mosadi lapeng la gwe. Ke yêna yo we a ka gafelwago lefa. Ba direla gore o tša ba le ngwana wa ngwanenyana ke moka ba e ba mo tšee. Ke yêna yo we a tša tšago a tšoša lapu la mohu.

10763^(a) Lekapa o ilê a šiya bana ba ba bedi. Monna wa Lekapa e be e le Maretolle. O ilê a hwa pele ga mosadi wa gwe. O ilê a falê la mo nageng ya gešu le mosadi wa gwe. Ba be ba e tšwa ba le mapulaneng. Mosadi o ilê a šiya bana ba: Mmathuri le madome. Ke ngwanenyana le mothankana. Bana a ba ka ba boêla ga bo makholo mapulaneng ka baka la gore Mmathuri e be e le kharebe.

10764 Madome o ilê a ba moja-lefa. Mmathuri e be e le ngwana wa pele. O ilê go bikiwa, moratho a ya a dula le khaitšedi ya gwe. Lefa ka moka o ilê a ya na lo bogudi. Ke yêna moja lefa ke gobane khaitšedi ya gwe e be e thale yo monnyana. ⁶⁶Ke bolaya nkwê, ke a para, a ke ne malome yo ke tša mme gago.

924

5108

K34/82

Khomo mo e ka hwa, e lewa ke yêna le monna wa gwe gammôgô le yêna khaitšedi ya gwe. Madome o ilê a aga wa gwe motê ka morago ga mo a bikhile mosadi.

10765 "Ka bolaya nkwe ke upara, a ke na malome yo ke ta go mmege?" Ke nnete bana ba we e be e le mong ditšhswana. Bo malome wa bona ba be ba le khole Mapulaneng. Le gona le motê wa bona e be ba tha o tebe. Ke mang mang yo we ba ta go mmege. Monna wa mmathari ke yêna papago bona. Mašemo a mohu mmago bona a ilê a limiwa ke yêna mopedi yo mogolo. Ka morago ga moratho a bikhile mosadi, khaitšedi ya gwe o ilê a mo fa mašemo a bahu. O gudile khaitšedi, o swanetše go bôna wago mmoto wa dula. Ka nnete o ilê a tšwa ka gare ga motê wa thebava tha gwe. O ilê a dula mmotong wa mabotana.

10766 Madome o ilê a toga le lefa. Mogolo wa gwe Mmathari o ilê a mo gôgêla lešasê la motê. Ke moka a dula le mosadi wa gwe mo we. O ya bôna khaitšedi, re ditšhswana. A rena bo malome mo. Motho yêna mong ka nôzi wa e popa. Ge monna waka a nteile ke ta tšhabêla mo go wena. Le ge ke loilê ke wena yo we o swanetšego go

924

K34/82

5109

nkiša ngakeng. Go tōga lehono o papa. Šala ga-
bote. Ke moka a goma a boēla bogadi bja gwe.

10767 Ke mpja e huile lefelong. Madame o ilé a
hwa pele ga mosadi wa gwe. Wa ba mpja o mpja.
Madame o ilé a tšwa ka gare ga n̄to, a šiya mo-
sadi wa gwe. O ilé a lala nageng. Phiri tšhaba
meso morwa lekupa, molo a bonwe ka mathō. O ilé
mo a fitša gae ga gwe, ya ba o diyo gōgōba. Mo-
lato keng. Goriale ke mosadi wa gwe. "The pipimpi
ra apha khromela ge e le khuta marama re hwa
nayō?" Monna o wa ba-bja. Kopjane o ilé a botšā
mogadibō wa gwe. O ilé mo a fitša a hwe-
tšwana gore monna a tha khōna le go bolabola
letsatsi a la ka la dikēla. O ilé a nupa a hwa.
O ilé a šiya mosadi wa gwe a na le bana ba
ba bedi. Bana ba we a ilego a ba šiya le mma-
go bona, e be e le banenyana.

10768 Mohu Madame o na le ba ya mukholo wa
gwe. Ka letsatsi la thobošo ya mohu, ba ilé ba
khobakana. Batswadi ba mosadi le yēna khai-
tšedi ya mohu. Mmathari o ilé a re, ke t̄u no
šitwa ka baka la bosudi, ka baka la go thoka
tša go apeša mosadi. Go tōga lehono lena ba
ga mukholo, ngwana yo wa lena, ke a mo tšeya

924

K34/82 5110

,ko mo agêla mote wa gwe ka nte ga legova la mote wa bogudi bja-ka. Ba ga makholo wa gwe, ba ilê ba re, rena re llê dikhomo, ge e le mosadi ke wa-go. O ilê a mo tšeyu ka moka le marašana a le-fa. O ilê a mo agêla nto ka nte ga legova-la bogudi bja gwe.

10769 (b) Kopjane o ilê a latêla mohu monna wa gwe ka morago ga dilemo tše nnê. O ilê a šiya bona bana ba la ba go šiya ke mohu monna wa gwe. Mmathari o huile pele ga mogadibô wa gwe. Go ilê go hwa mmathari, Kopjane a šala a tšoga, a ya a dula khaufsi le butswadi ba gwe. O ilê a šiya bareidi ba gwe ba nyudiwi-
lê. Dikhomo di be di tšha eme ka lešaka. moredi yo mogolo a be a le bogudi bja gwe. Maina a bareidi-ba mohu Kopjane: Motšatsi le Matšhikhidi.

10770 Letšatsi la tšhobošo. Mammui wa dikhomo tša monyalo wa Kopjane e be e le Mašai. Ke yêna yo we a ilego a šoma mešomô ya mabjala. Bana ba mohu mmathari ba ilê ba ba gona. Ba no ya go bôna gore go thoto ya mohu makholo wa bona e tša šumiwe bjang. Butswadi ba mohu le bona ba le gona. Bakhonyana le bona ba ilê

924

K34|82 5111

ba ba gona le bona baredi ba mohu. Khaitse
- di ya mohu Makuse. Ke yena manna wa Mašai.
Ke yena yo we a go ba a tšhokamela diruiwa
tša mohu lebakeng la mago ndiwa lehu la mo-
hu.

10771 Movero gôdimu ga moja-lefa. Malome
wa bona o ilê a bolabola. Le a bôna bana
ba khaitšedi yaku, le setše nyunyaneng. Papa
lena o hwilê, bjule la šula le tiile ka mma
wa lena. Lehono mmago lena o hwile. Papago
lena wa mosadi le yena o hwilê. Papago bona
wa mosadi o bolabola ka Mmathuri. Bjale le
swanetše go bôna tabu e. Motsatsi ke ngwana
wa pele wa mohu, ke yena moja-lefa. Bakho-
nyana ba ilê ba kwunu le gore Motsatsi ke
moja-lefa.

10772 Movero gôdimu ga thoto ya mohu. Ga go-
na motho yo a ka bolabolago ka nte le yena
malome wa ditšhswana. O ilê a ba šupa tho-
to ka moka ya go šiya ke mohu. Ka mo-
rago ga mo a ba šupile, ke moka a ya-
fêla moja-lefa. Ke moka malome wa bona
a fetsa go bolabola a e tšamowe.

924

K34/82

5112

10773 Motšatsi o ilê a gafêla malome wa gwe thoto.
 Ka bolaya nkwe a ke apare, ka gobane ke
 ne le malome wa go mosoma. Goriale ke
 moja-lefa. Nna ke mosadi, ke dutsi di kho
 -rong tša ba ngwe. Ka buka le we a ke bō-
 -ne gore nka khōna go dula le thoto. Ke e
 -soma lena malome. Ke moka ke feditsē.
 Malome wa gwe o ilê a bega banna ba ga-
 bō. Banna ba ilê ba re, di ya kwala fêla o
 di tšebe gore ke molato. Ke a di kwa motō-
 golo. Nna ke go khopela gore o feletsē pola-
 bolo ya go. Nna ke re ke lena ba we le swane-
 tšego go bona lefa. Taba khola ke nyaka gore
 le mphe mosadi yo we a tša go dula le gatong
 la mohu mma. Bjule ke go kwile motogolo.
 Nna ke re gupa lefa ka moka, o tšoyē nalo.
 O tša-goma wa tša wa mpha ka moleb. Ga na
 lehono o thale tšailong.

10774 Motšatsi o ilê a tšoga le lefa. Ka mo-
 rago ga polabolo ya malome wa gwe, banna
 ba ilê ba éma le malome wa gwe. Moja-lefa
 o ilê ke a gona, banna ba ilê ba mo šupa
 tšela. O ya bōna, nkwe ya bolaiwa e ya somiwa
 A ba diyo latêla. Go somiwa ga nkwe go tšwa
 go bolaboleng. Tšatsi le la lehono ke letsatsi

924

K34/82 5113

la t̄hobošo. Go na le mediro e menywe. Le gona dipeelo di gopola mohu. Thepela o fodiša peelo le lefa le. Ka morago ga mo peelo e boets̄e bodulong, o t̄a khōne o soma mulome wa go. O ilê a di kwa. Fêla o ilê a khopêla mulome wa gwe gore a mo tswarêlê thoto le bakanyana. O ilê a dumellana naê.

10775 Methoko e mmedi ya manyalo a baredi ba mohu. Bakhonyana ba mohu le bona ba swanets̄e go ba buelet̄si. Methoko e we e t̄wa bona. Monna wa mot̄s̄ats̄i le wa mat̄shikhidi ba ilê ba ba gona. Le morwa yo mogolo wa mohu mmathari. Ba ilê ba nyaka le ba-khalubje ba go tiya. Moverony wa bona, ba ilê ba re, mulome o swanets̄e go a para makhopa wa nkwe, e t̄he neng makhopa ya di-nkwe. "Tswala banneng a e farelwe." Go leka noka a še go e tshela.

10776 Ba ilê ba gafêla mulome wa bona mothe-ko wa mot̄s̄ats̄i. Ba ilê ba t̄êna ga malome wa bona ka lent̄šu lu p̄o. Le yêna o ilê a bot̄ša banna ba gabō. Banna ba ilê ba re, o wa kwala. Le ge e le mosudi ke moswe. Moswe a lle mot̄eny di uila. Malome o ilê a re bjule ke lent̄šu le a kwala. Ba ka no nt̄shupa p̄o e wa. Ba ilê

924

K34/82

5114

ba mo šupa. O ilé a e amogéla. Bjale ba re ka yêna pôô e we, re go gufêla motheke wa motšatsi. Le ôna o ilé a o wamogéla. Makhute o bolailé ke dikoko. Goriale ke malome wa bona. O ilé a napa a ba šupa mosadi wa bona. Le bona baile ba leboga.

10777 Motšatsi o ilé a fa matšhikhidi khomo le pudi. Khomo ke ya mohu mmago, o ilé a fiwa ke batswadi ba gwe tšatsi le a bikiwago. Nka be e le dikhomo, di ilé tša fetsa ke bobotuna. Ka go di rekisa a re thella tala. Pudi ke ya maata a mohu. O ilé a e reka ka legogo. Ke ôna mothahu wa mohu mmago, o tšua wa phumulêla gona megokho. Motheke wa monyalo wa moratho o ilé wa tšoga le mogolo. Dibjana tše dintši o ilé a gufêla le khôthwane. Mašemo a mohu ba ilé ba arogana.

10778 Makoše o ilé a bekêlwa lapeng la motšatsi. Makoše ke mosadi yo la malome wa gwe, a ilego a ba šupa yêna ka tšatsi le la ba mo gufêlago dikhomo. Ge malome wa bona a ba bega tala, mogolo le moratho e be ba bolabola. Ke moka ba rekise khomo ba thellé mosadi wa bona. Diaparo le tšona e be ba fo diru bjale, O bilé a gola. Ke moka ba ya ba mmeka. O ilé a bekêlwa ka gona la-

924

K34/82 5115

peng la moja-lefa. Bana ba mohu ba ilé bathaba kudu. Ba re, mmago rena o tsugile. Ba bolabola ka mabapi le lapa la mohu mmago bona.

10779 Makoše o ilé a khetša ke šupulugane. Motšatsi o ilé a mmotša gore a gona monna yo we re ka go šupugo. Wena ka noši o ta no bōna monna yo we o mo nyakago wa dula naé. Fêla o mpošše. O ilé a tšhaba go mmotša. O ilé a no phela le monna ka go utswana. Mpa e ilé ya nyarêla. Ke ya mang. O ilé a bola yêna monna yo wa ka gōdimu. He yêna o ilé a dumêla. Ba mmotša gore a the ke a tšhaba. Makoše o ilé a bêlêga ngwana wa mothankana. Motšatsi o ilé a mo rêla leina la madome.

~~10780~~ Makoše o ilé a agêlwa wa gwe mote. Monna o wa thotiwa. Bjale šupulugane a be a tšhaba go tēna ka moteng. Motšatsi o ilé a phakiša a bōna gore mosadi a thabe kudu. Ke ge a yo mo agêla wa gwe mote. mašemo a la a mohu mmago bona, ba ilé ba a fa makoše. Hešaka la dikhomio le ilé la agiwa moteng wa mmago bona. Lefa le be le laola ke moredi wa mohu. Go lewa gona e be le lewela ka lapeng la makoše. Mafellô a tuba.

924

K34 /82 5116

10781 Batogolo. Mosadi o tšeya mosadi. Bana ba mosadi yola a mo tšerego ke bana ba gwe. Kudu ke batogolo ka gobane o ba tšere ka dikho - mo tša gwe. Le ge a ilè a ba tšeya ka di - khomo tša baredi ke batogolo. Bana ba motšei - iwa (ngwetsi) ba bitša motšei makholo wa bona. Ngwetsi o bitša motšei mmatswala. Baredi ba mosadi wa go tšeya mosadi. Ba ilè magadi a bona. Bjale le bona bana le bana ba bona. Bana ba bitša matswadi wa mmago bona makholo. Makholo o bitša bana ba baredi batogolo. Ka lebaka le lengwe o re bana ba bana baka.

10782 Bana ba bana baka. Bana ba betsi ke ba bana ba gwe. Ba baredie ke bana ba bana ba gwe. Ka moka bana ba betsii le ba baredi bare makholo wa rena. Le yèna o re batogolo. Kudu mosadi mo a bolabola ku bana ba bana baka, a bolabole ka bana ba betsii, o bolabola ka bana ba baredie. Le ge mosadi a nyuka bana ba baredi ba gwe, bana ba we ba ka the ke batogolo ba ilè le fu la makholo wa bona ka gobane ke bana ba dikho tše dingwe. Khomo a e latwe namane ya e ngwe. Makholo wa bona o no ba latswa fêla ka baka la gore lerato le legolo le gô -

924

K34/82 5117

dimu ga bana ba baredi ba gwe. Batogolo ba we ba swanetšego go ja lefa la makholo wa bana ke bana ba ngwetšiši. Ngwana wa pele wa ngwetšiši, ke yêna yo we a swanetšego go ba moja-lefa.

10783 Ge mosadi a ku hwa a šiya ngwetšiši, ngwetšiši yo we ke yêna moja-lefa. Mosadi o ilê a tšeya mosadi ka dikkhomo tša maata goba tša moredi. Ge a ilê a tšeya ka tša moredi, ke moka a hwa a šiya ngwetšiši. Mammuwu wa dikkhomo o swanetšego go tšeya mogadibô wa gwe gammâgô le thoto a yo dula naê. Thoto ka moka e le-bane lona lapa le la la go šiya ke mohu. Moredi wa mohu ke yêna moja-lefa.

10784 Khorong ya ga Mašumu e be gona le mosadi yo Ngwana-Thebašê. Monna wa gwe o ilê a hwa pele ga gwe. Mosadi o ilê a šala a ba le bana ba ba bedi. Ngwana wa mosetsana Madišego wa mothunkana Thephamo. Moredi wa gwe o ilê go nyadiwa ke moka a tšeya dikkhomo a tšeišiša morwa mosadi. Thephamo o ilê a hwa pele ga gore a beke mosadi. O ilê a šala a tšeya mosadi. Leku a ba thale. Goriale ke batswadi ba mosadi.

924

K34/82

5118

10785 Madis^ego o ilê a hwa pele ga mmagwe.
 O ilê a hwa a le bogadi bja gwe. O ilê a šiya
 bana ba bararo. Banenyana ba ba bedi le mo-
 thunkana. Ngwana thebaše o ilê a e pōna mo-
 tho wa madimabe. Ke nnete lehu a le na ma-
 thō a go bōna. Nka be le mpona gore kenna
 tšhswana le mpe le tšee nna. Lehu a ba hwela
 , mo la e be ba hwela nka be ke hwetše bana-
 baka. Theja-baledi o ilê a tšibuta ka ngwana
 wa mothankana. Peelo ya mokhekolo e ilê ya nyaka
 go lebaka mašuwana. Ngwana a ka aphela. O ilê
 a hwa e thale yo monnyana. Ke lebaka la mo a
 thōma go abula. Mokhekolo o ilê a remoga mokolo.
 Ke mōka a napa a thōma go babja. Ba lla lehu
 la ngwana ka theko go ohiwa molwetsi. Bolwetsi ba
 ilê ba šitiša bandi ba lehu.

10786 Thaga a e swe legokong. Ke nyepō ya bago-
 lo-golo. Legokong ka nnete o ka no gošša mollō wa
 apeya tša goja, ke mōka wa togēla mollō, o ku the
 ke wa šala wa tšhuba thaga ka baka la gore ke
 legokong. Ba ilê ba leka ka maata go alafa molwe-
 tši, empa bolwetsi bo ilê bja šita. Mafello a bo-
 lwetsi ya bu lehu. O ilê a šiya nywetsi nyanyane-
 ng. Thello tha ngwana the ilê tha fela. Thello gwa
 šala tha mukholo wa gwe.

10787 Letsatsi la thobošo. Ba ilê ba khobakana batswadi ba mohu le bona ba bogadi bja mohu. Morwa wa mohu Madišego le papagwe ba ilê ba ba gona. Le bona batswadi ba mosadi yo la a mo šilego a le lapeng. Moverong wa bona wa moja-lefa, ba ilê ba hwetsana gore ke yêna mosadi wa go šiša. Ba bogadi ba eme maribaneng. Maribana a we a ba thōma ga na le-hono ba thomile mohu a tha phela. Mosadi o ilê a hwetsana ngwana yo la wa go hwa ka go tsama a šotha le lefoka. Ke mang yo we a swanetšego go dula le motšologadi. Ke motšologadi ka gobane mmatswala wa gwe o hwilê. Madi a bela a betše. Ka moka ba bogadi ba ilê ba gōgēla maoto morago.

10788 Ba ilê ba gafela Theitimela khaitšedi ya gwe. Ba ilê ba re go bōna ba bogadi ba gōgēla maoto morago, ba emiša tabu. Theitimela ke yêna khaitšedi ya Theja-baledi. Go ilê gwa šala go dutšiši ba ba-golo. Ba ilê ba šala ba tšōša tabu. Le a bōna ba bina tou, khomo e beya ke dipheka. Ge dipheka di the gona, e ta tšwa ku šukeng, ya ya le naga. Tabu a ya swanela go-šogelwa e le bjale. Re swanetšego go e emiša mo we mang le mang a swanetšego go go šebu. Ke nnete. Re swanetšego mo gafela khaitšedi ya gwe. Aowaa ba ilê ba kwana ku

924

K34/82

5120

mokhwa o we. Ba ilê ba napa ba mmotša ba thale thopeng. Khaitšedi ya gwe o ilê a amogêla taba. Bjale o na le boêmó. Bjale ba ilê ba palakana thopeng.

10789 Thetimêla o ilê a tšeya khaitšedi ya gwe. Ba ilê go toga thopeng ke moka ba ya ba bolabola taba yure ga batho. Le a bona mong wa motša o, o hwilê go šelše ngwana wa batho ba. Mohu a šiya bana. Têla a be a na le bana. Ba mo etile pele bjale ka ge le tēba. Modiši wa khomo o e twara ka mothela. Re ra gore la the ke la makala mo le bōna khaitšedi ya gwe mo a tiya dintō. Ke rena, re ilê a yo ba a re tswarelše motho yo wa rena. Ge gona le taba o ta re botša. A gwa ka gwa ba le motho yo we a ngunangunago. Ka morago khaitšedi a ta a tiya dintō, a ya a moagêla mote ka nte ga legova la gwe. Mafellō a tuba.

10790 ⁶⁶ Konanang tša go ja, taba mpe le botšane.⁹⁹ Bagolo-golo e be ba khōna go šumiša the ema the tha ka gōdimu. Ba be bu' re dijō ke ditšhila tša mēno. Matsutšing a bo lehono ditšhile tša mēno di diva phapano mo bathong. Ba nyaka go bigiwa le tša go ja. O kwa motho a re le nnyakêla tša go fiša, tša go tonya a

924

K34/82

5121

le mpe. Kudu ba bolabola ka gore le nnyakêla tša go baba tša bose le nkona. Wa o kwa motho a bolabola ka mokhwa o we, ke moka le ge ba mmeqa taba empe a tšhe nyaka goya. Ke moka phapano e ba gona.

10791 Taba e nyuretsitšhe ke taba ya The timela.

O ilê a dumêla go tšeya khaitšedi ya gwe Theja-baledi, khunthe ba bogadi ba tša mo meletšela mothela. O ilê a bubja kudu, a ya a botšha ba bogadi bja gwe. A ba ka buya go bōna molwetšhi. Khaitšedi ya gwe a mo alafiša go lithêla modimu o thuša a fōla. Bana ke ba dikhomo, dijō tše we a di dirago a be a bega khaitšedi ya gwe. Medirō ka moka ya lupa e be e le gōdimu ya gwe. Nywana a hwa a ba bega, ba gōgêla mabto morago. Ba khoro ba molo-kolla gore a bo-loke mohu. Ge gona le yo a nago le pelaêlō o mo tšupe mono. 7 gwa ka gwa ba le yo a nago le pelaêlō.

10792 Ba-divi ba tšheema tšhe tšha konanang tša goja, tuba mpe le botšane. Ba be ba tšha tšale taba ya dijō morago. Ba be ba re, "moliti we moyo wa rotwe o letu a ija mafōta?" Mafōta ba bolabola ka tšona dijō gummojō le manemane a we

924

K34/ 82

5122

a hwago. Pego ke a khomo e kholo mo e hwilê.
Bana ba gwe ge ba gôdilê ke moka, ba ka the
khônê go boêla dikhorong tša bona ka baka la go-
re ba ilê ba nyalêtsa mmago bona. Ba to no ana
ka mothopô wa bogadi bja mmago bona ka ba ka
la dikhomo.

10793 Mosadi wa moopa. Boopa ke mosadi wa go the
belege. Moopa nka bo thii. Ka buntši ke baopa.
Mosadi yo we ke mmotana ka gobane a nangwa-
na. Bjale ge mosadi wa moopa a ka hwa a siya
lefa, lefa le we la mohu le swanetše go ba
taolong ya monna wa gwe, ge a ilê a hwa pele
ga monna. O swanetše go tšoa lapa la mohu ka
lona. Mosadi yo we ke wa mmula-nto. Monna
a swanêla go dija ka molomo. Fêla le mo e ka
no leja, ga gona motho yo a ka mmeyago molato.
Taba kholo o bolailê lapa la mohu.

10794 Mpari o ilê a hwa e le moopa. O ilê
a hwa pele ga monna wa gwe. Leina la mo-
nna wa gwe Manyela. Mosadi e be e le ngaka
. Pele ya lehu la gwe, o ilê a botša monna wa
gwe gore o nyaka go tšeya mosadi ka dikhomo
tša gwe tša bongaka. Monna a ka a kwana le
mosadi. O ilê a re a ke nyake go tšeya mosadi

924

5123

K34/82

wa bo bedi ka gobane ke t̄ha gola. Go re o gudid̄e
o t̄a bōna kang ka gobane o ka t̄he be le madika.
Ka morago ke ge mosadi a t̄habēga ke moka a napa
a hwa. O šale o lema mahwiti, nna molau ke hu-
-lere. Ke yōna polabola ya mohu mo a botšā monna
wa gwe.

10795 Letšatsi la t̄hobošo. Ba il̄e ba khobakana ba
na ba komana. Batswadi ba mohu ba il̄e ba ba go-
na. Le bona ba bo leloko la monna ba il̄e ba ba
gona. Mokhonyana o il̄e a šupa batswadi ba mohu
gammōgō le ba leloko la ga-bo mothahu wa diruiwa
Moverong wa bona, ba il̄e ba mmotšā gore o swa-
netšē go tšeya mosadi ka ōna. Motholo o il̄e a du-
mela. Mohu a be a šile dikhomo tšē ntabe le
dipudi tšē lesome di nago le dipudi tšē tharo.

10796 Diṭhapo tšā dibjana. Movero wa bona, ba
il̄e ba di yafela batswadi ba mohu. Mokhonyana
o il̄e a re o beya mpheto, ba leloko la gabō ba
il̄e ba mo ganetšā. A go ke go katiwa matapa,
go fela go katiwa butho. Goriale ke Mungela.
Batswadi ba mohu ba il̄e ba rwala diṭhapo tšā
dibjana. Ba il̄e ba šile mokhonyana wa bona
tšā go apeya. Diṭhapo tšē la tšā dibjana, ba
yo di boloka. Di t̄a goma tšā boya mo a tšō tšeya